

EDUSKUNNAN VASTAUS 98/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi vaalilain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi vaalilain muuttamisesta (HE 14/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Perustuslakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (PeVM 4/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

vaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä lokakuuta 1998 annetun vaalilain (714/1998) 29 §:n 1 momentti ja 79 §:n 1 momentin 4 kohta, sekä
lisätään lakiin uusi 45 a ja 66 a §, uusi 6 a luku sekä uusi 86 a § seuraavasti:

29 §

Äänioikeusrekisterin käyttö

Äänioikeusrekisteriin merkitään sen mukaan kuin 5, 6 ja 6 a luvussa säädetään, milloin ja missä äänioikeutettu on käyttänyt äänioikeutensa. Merkinnän voi tehdä yleisen ennakkoäänestys-

paikan vaalitoimitsija, vaalitoimikunnan puheenjohtaja, vaalilautakunta, kunnan keskusvaalilautakunta tai sen pyynnöstä maistraatti. Jos merkintä havaitaan virheelliseksi, sen voi korjata vain kunnan keskusvaalilautakunta tai sen pyynnöstä maistraatti.

— — — — —

5 luku

Ennakkoäänestys

45 a §

Valinnaiset tavat toimittaa ennakkoäänestys

Ennakkoäänestys toimitetaan joko tässä luvussa säädetyin tavoin tai sähköisenä äänestyksenä 6 a luvussa säädetyin tavoin.

6 luku

Vaalipäivän äänestys

66 a §

Valinnaiset tavat toimittaa vaalipäivän äänestys

Vaalipäivän äänestys toimitetaan joko tässä luvussa säädetyin tavoin tai sähköisenä äänestyksenä 6 a luvussa säädetyin tavoin.

79 §

Vaalipöytäkirja

Vaalilautakunnan on määrättävä yksi jäsenistään pitämään *vaalipöytäkirjaa*, johon merkitään:

4) äänestyslipulla äänestäneiden lukumäärä, sähköisesti äänestäneiden lukumäärä sekä äänestäneiden lukumäärä yhteensä;

6 a luku

Sähköinen äänestys

83 a §

Äänestäminen sähköisesti

Ennakkoäänestyspaikassa tai vaalipäivän äänestyspaikassa tulee sähköistä äänestämistä varten olla käytettävissä äänioikeusrekisteri ja *sähköinen äänestysjärjestelmä* sekä niiden käyttämiseksi tarvittava laitteisto.

Kunnan keskusvaalilautakunnan on 49 §:n 1 momentissa ja 67 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa ilmoituksissa tiedotettava, missä yleisessä ennakkoäänestyspaikassa ja vaalipäivän äänestyspaikassa voidaan äänestää sähköisesti.

83 b §

Menettely äänestettäessä sähköisesti

Äänioikeutetun, joka haluaa äänestää sähköisesti, on ilmoitauduttava ennakkoäänestyspaikassa tai vaalipäivän äänestyspaikassa vaalitoimitsijalle tai vaalilautakunnalle sekä esitettävä selvitys henkilöllisyydestään.

Vaalitoimitsija tai vaalilautakunnan jäsen hakee äänioikeusrekisteristä äänestäjän tiedot ja hyväksyy äänioikeuden käytettäväksi sähköisesti sekä laatii ja antaa äänestäjälle sähköisen äänestyskortin.

Äänestäjä äänestää sähköisen äänestysjärjestelmän avulla äänestyskopissa tai muutoin vaalisalaisuuden turvaavalla tavalla:

1) tunnistautumalla järjestelmään sähköisen äänestyskortin avulla;

2) merkitsemällä näyttöruudulle ehdokkaan numeron tai valitsemalla ruudulta vaihtoehdon, jonka mukaan hän käyttää äänioikeuttaan antamatta ääntään kenellekään asetetuista ehdokkaista; ja

3) vahvistamalla valintansa.

Äänestäjän avustamisesta sähköisessä äänestyksessä on soveltuvin osin voimassa, mitä 58 §:n 3 momentissa ja 73 §:ssä säädetään.

83 c §

Äänioikeuden käytön ja sähköisen äänen kirjautuminen

Sen jälkeen, kun äänestäjä on vahvistanut valintansa, äänioikeusrekisteriin kirjautuu merkinä siitä, milloin ja missä hän on käyttänyt äänioikeutensa. Samalla äänestäjän antama ääni ja henkilötunnus kirjautuvat oikeusministeriön *sähköiseen vaaliuurna*an siten salattuina, ettei niitä voida keskenään yhdistää. Äänen kirjautu-

misesta sähköiseen vaaliuurnaan ja sen säilyttämisestä siellä on huolehdittava siten, että vaalisalaisuus säilyy.

Oikeusministeriö voi tarvittaessa tulostaa luettelon äänestäneistä, joiden ääni on kirjautunut sähköiseen vaaliuurnaan.

Ennen ennakköäänestyksen alkamista oikeusministeriö hyväksyy sähköisen vaaliurnan otettavaksi käyttöön ja lukitsee sen siten, ettei sitä voida avata ennen kuin vaalipäivän äänestys on päättynyt sekä luovuttaa urnan avaimet 86 a §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille.

Vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen sähköinen vaaliurna ja sen avaimet sekä mahdolliset tulosteet säilytetään, kunnes seuraavat vastaavat vaalit on toimitettu.

83 d §

Muut menettelyt sähköisessä äänestyksessä

Sähköisen äänestyksen toimittamisessa noudatetaan tämän luvun säännösten lisäksi soveltuvien osin, mitä 85 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 184 §:ssä sekä 5 ja 6 luvussa säädetään.

7 luku

Vaalien tuloksen laskenta ja vahvistaminen

86 a §

Sähköisten äänten laskenta

Oikeusministeriö ilmoittaa kunnan keskusvaalilautakunnalle kunnan äänioikeutettujen

sähköisesti antamien ennakköäänien lukumäärän äänestysalueittain viimeistään vaalipäivää edeltävänä perjantaina kello 19.

Vaalipäivän äänestyksen päätyttyä sähköisen vaaliurnan avaavat ja urnassa olevat äänet laskevat yhdessä ja samanaikaisesti Helsingin vaalipiirilautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä sekä oikeusministeriön edustaja.

Oikeusministeriö ilmoittaa hyvissä ajoin ennen tuloksen vahvistamisen ajankohtaa kunnallisvaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnalle äänimäärät, jotka kukin ehdokas sekä puolue, vaaliliitto ja yhteislista ovat saaneet. Kunnan keskusvaalilautakunta yhdistää sähköisten äänten tuloksen äänestyslippujen perusteella lasketuun tulokseen.

Jos äänestysalueella on annettu vähemmän kuin 50 sähköistä ennakköääntä tai vähemmän kuin 50 sähköistä vaalipäivän ääntä, sähköiset ennakköäänit ja sähköiset vaalipäivän äänet on laskettava yhdessä. Jos äänestysalueella on annettu sähköisiä ääniä yhteensä vähemmän kuin 50, ne on laskettava yhdessä jonkin toisen äänestysalueen tai joidenkin toisten äänestysalueiden sähköisten äänten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 2007 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2008 saakka. Lakia sovelletaan vuonna 2008 toimitettavissa kunnallisvaaleissa Kauniaisten, Karkkilan ja Vihdin kunnissa, joiden äänioikeutetuilla on mahdollisuus äänestää sähköisesti mainittujen kuntien yleisissä ennakköäänestyspaikoissa ja vaalipäivän äänestyspaikoissa.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 2006